

19.12.2015

II. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Eğitim Çalıştayı

SONUÇ RAPORU

19 Aralık 2015

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Sağlık Yüksekokulu Safiye Hüseyin Elbi Konferans Salonu

ADAYDER & ÇOMÜ SYO Acil Yardım ve Afet
Yönetimi Bölümü İş Birliği İle
ÇANAKKALE 2016

II. Acil Yardım ve Afet Yönetimi

Eğitim Çalıştayı

Editörler:

Hüseyin Koçak

Cüneyt Çalışkan

Ömer Yavuz

Göksel Öztürk

Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği

AYAYDER Kütüphane Katalođu:

II. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Eğitim Çalıştayı/ Hüseyin Koçak ... [ve ark].

1. Müfredat yapısında ivedilikle değiştirilmesi gereken öneriler. 2. Yaz Stajları'na yönelik öneriler. 3. Dikey Geçiş Alanları ve Ders Muafiyetleri. 4. Diğer sonuçlar. 5. Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümünün İngilizce isim standardizasyonu. Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği.

© Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği 2016

Çanakkale, Türkiye

İÇERİK

Önsöz	i
Düzenleyenler	ii
Program akışı	iv
Sonuç raporu	1
Bölüm 1 – İvedilik gerektiren değişiklikler	2
Bölüm II – Yaz stajı uygulamaları	5
Bölüm III – Dikey geçiş öğrencileri ve ders muafiyetleri	6
Bölüm IV – Diğer Sonuçlar	7
Bölüm V – Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünün İngilizce isim standardizasyonu	11

ÖNSÖZ

Değerli meslektaşlarım ve kıymetli hocalarım,

Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği olarak II. sini düzenlediğimiz “**Acil Yardım ve Afet Yönetimi Eğitim Çalıştayı: AYAY Lisans Eğitim Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri**” çalıştayı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu ve Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölüm Başkanlığı ile işbirliği içerisinde Çanakkale’de gerçekleştirdik. Bu yıl düzenlediğimiz toplantı AYAY bölümünün kuruluşunun 10. Yılı olması ve Çanakkale Kara ve Deniz Savaşlarının 100. Yılı nedeniyle daha da anlamlı hale geldi.

Çalıştay’ın temel amacı, AYAY lisans eğitimlerinin ülke genelinde uygulanabilecek çekirdek bir müfredat oluşturma ve mesleki yeterlilikler çalışmasının ilk aşamasını oluşturmaktır. Böylelikle temel beceri olarak benzer eğitimleri alan mezunlar ile daha kaliteli ve daha standardize bir lisans eğitimi verilebilecektir.

Çalıştay aynı zamanda Türkiye’de bulunan üniversiteleri ve mezunlarımızı bir araya getiren bir platform olması açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle AYAY Eğitim Çalıştaylarını her yıl farklı bir üniversitesinin ev sahipliğinde gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Çalıştayın düzenlenmesindeki katkılarından dolayı ÇOMÜ SYO Müdürü Doç. Dr. Gülbu TANRIVERDİ’ye, ÇOMÜ Sağlık Yüksekokulu, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölüm başkanlıklarına, düzenleme kuruluna çok teşekkür ediyorum. Ayrıca tüm katılımcılara ve organizasyonda görev alan Afet Eğitim Topluluğu ve Arama Kurtarma ve Doğa Sporları Topluluğu öğrencilerine teşekkür ediyorum.

Arş. Gör. Hüseyin KOÇAK

Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği Genel Başkanı

Önsöz

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölüm başkanlığı olarak AYAYDER işbirliği ile düzenlenen II. AYAY Lisans Eğitim Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı ev sahipliğimizde 19 Aralık 2015 tarihinde Çanakkale’de gerçekleştirildi. Çanakkale AYAY bölümleri arasında kurucu olma özelliği nedeniyle bu tarz bilimsel etkinliklerde destek vermeye devam edeceğiz.

Çalıştay sonuçlarının dört yıllık eğitim öğretim programındaki bazı sorunların çözülmesi açısından oldukça önemlidir. Ayrıca, AYAY mezunlarının alması gereken asgari düzeydeki bilgi ve beceriler çerçevesinde belirlenecek AYAY Çekirdek Müfredatı’nın oluşturulmasının ilk adımını oluşturmaktadır. Bu kapsamda, Çalıştay’dan çıkan AYAY Müfredat Önerisinin bölüm başkanlıkları tarafından değerlendirilmesi ve hayata geçirilmesi, AYAY bölümünün alandaki konumunun ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi bakımından önemlidir.

Bölüm başkanlığı olarak çalıştayı düzenlenmesinde emeği geçen başta AYAY bölüm temsilcileri, AYAYDER Yönetim Kurulu, Afet Eğitim Topluluğu, Arama Kurtarma ve Doğa Sporları Topluluğu, ÇOMÜ AYAY öğretim elamanlarına ve tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Yard. Doç. Dr. Melek BULUT

ÇOMÜ Sağlık Yüksekokulu

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Bölüm Başkanı

Düzenleyenler

Çalıştay Başkanları

Yard. Doç. Dr. Melek BULUT (ÇOMÜ AYAY Bölüm Başkanı)

Arş. Gör. Hüseyin KOÇAK (AYAYDER Başkanı)

Düzenleme Kurulu¹

Prof. Dr. Günhan ERDEM (Girne Amerikan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi AYAY Bölüm Başkanı)

Doç. Dr. Saime ŞAHİNÖZ (Gümüşhane Üniversitesi SYO AYAY Bölüm Başkanı)

Yard. Doç. Dr. Fehmi Volkan AKYÖN, ÇOMÜ SYO AYAY

Yard. Doç. Dr. Rana CAN (Mustafa Kemal Üniversitesi SYO AYAY Bölüm Başkanı)

Yard. Doç. Dr. Handan DÖKMECİ (Namık Kemal Üniversitesi SYO AYAY Bölüm Başkanı)

Yard. Doç. Dr. Murat KUŞ (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi SBF AYAY Bölüm Başkanı)

Öğr. Gör. Galip USTA, Artvin Çoruh Üniversitesi Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı Bölüm Başkanı, AYAYDER Başk. Yard.

Öğr. Gör. Sevda VURUR, ÇOMÜ SYO AYAY

Arş. Gör. Cüneyt ÇALIŞKAN, ÇOMÜ SYO AYAY, AYAYDER YK Üyesi

Arş. Gör. Göksel ÖZTÜRK, ÇOMÜ SYO AYAY

Arş. Gör. Ömer YAVUZ, ÇOMÜ SYO AYAY, AYAYDER Üyesi

Hasan UÇAR, Çanakkale AFAD, AYAYDER YK Başk. Yard.

Yusuf UYAN, Isparta AFAD, AYAYDER YK Üyesi

Gizem AKDAĞ (ÇOMU EBE Afet Eğitimi ve Yönetimi YL Öğrencisi, AYAYDER Üyesi)

Emre AYDIN (ÇOMU EBE Afet Eğitimi ve Yönetimi YL Öğrencisi)

Sabiha KAYA, (ÇOMÜ SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, AYAYDER YK Üyesi)

Mehmet KOZYEL, (ÇOMÜ SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, AYAYDER YK Üyesi)

¹Unvanlar kendi içerisinde soyadı sıralaması yapılarak listelenmiştir.

Ramazan ASLAN, (ÇOMÜ SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, Afet Eğitim Topluluğu Temsilcisi, AYAYDER Üyesi)

Bilgehan ZEYBEK, (ÇOMÜ SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, Afet Eğitim Topluluğu Temsilcisi, AYAYDER Üyesi)

Okan ASLANTAŞ, (ÇOMÜ SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, AYAYDER Üyesi)

Salih KÖSEOĞLU, (ÇOMU SYO AYAY 4. Sınıf Öğrencisi, AYAYDER Üyesi)

Ayça ERTAN, (ÇOMU SYO AYAY 3. Sınıf Öğrencisi, ARAKDOS Temsilcisi)

Nursana ÖZTÜRK, (ÇOMÜ SYO AYAY 3. Sınıf Öğrencisi, ARAKDOS Temsilcisi)

Program

II. AYAY Eğitim Çalıştayı
ÇOMÜ Sağlık Yüksekokulu Safiye Hüseyin Elbi Konferans Salonu
19 Aralık 2015

09.00-09.30	Kayıt
09.30-10.15	Konuşmacılar ADAYDER Başkanı Arş. Gör. Hüseyin Koçak ÇOMÜ SYO AYAY Bölüm Başkanı Yard. Doç. Dr. Melek BULUT ÇOMÜ SYO Müdürü Doç. Dr. Gülbu TANRIVERDİ
10.15-10.45	Acil Yardım ve Afet Yönetimi Alanında Dünya'daki Benzer Programlar ve AYAY Çekirdek Yeterlilikler Çalışması Sunumu Arş. Gör. Cüneyt ÇALIŞKAN
10: 45 - 11.00	Kahve ve Çay Molası
11.00 - 12.30	Türkiye'deki Üniversitelerde Yer Alan AYAY Öğretim Programları ve Uygulamaları (15'er Dakika) ² , Oturum Başkanı: Yard. Doç. Dr. Fehmi Volkan AKYÖN, <i>Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi</i>
<u>Konuşmacılar</u>	
<i>Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi AYAY Kuruluş Müfredatı ve Zaman İçindeki Bazı Önemli Değişiklikleri</i> Öğr. Gör. Sevda VURUR	
<i>Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi AYAY Eğitim Öğretim Programı ve Uygulamaları</i> , Yard. Doç. Dr. Melek BULUT	
<i>Gümüşhane Üniversitesi AYAY Eğitim Öğretim Programı ve Uygulamaları</i> , Öğr. Gör. Melikşah TURAN	
<i>Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi AYAY Eğitim ve Öğretim Programı ve Uygulamaları</i> Yard. Doç. Dr. Murat KUŞ	
<i>Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi AYAY Eğitim-Öğretim Programı ve Uygulamaları</i> , Öğr. Gör. İhsan KARABOĞA	
12.35	<u>Çalıştay Toplu Hatıra Fotoğraf Çekimi</u>
12.45 – 13.45	Öğle Yemeği
14:00 – 16.30	<i>Türkiye'de Yer Alan AYAY Eğitim-Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi</i>
Moderatörler: Arş. Gör. Göksel ÖZTÜRK, Arş. Gör. Ömer YAVUZ	
A. Teorik Dersler B. Uygulamalı Dersler	
16.30 – 16.45	Kahve ve Çay Molası
16.45 – 17.30	Sonuçlar ve Öneriler, Arş. Gör. Hüseyin KOÇAK

² Kuruluş yıllarına göre sıralanmıştır.

SONUÇ RAPORU

Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) bölümünün çekirdek müfredatının oluşması için çalışma takvimi başlatmış bulunmaktayız. Yaklaşık 1-2 yıl sürecek bu çalışma sonunda AYAY lisans eğitiminin çekirdek müfredatını çıkarmayı hedeflemekteyiz. Bu süre zarfında çalıştay'da elde edilen bilgi ve bulgular ışığında müfredatta yer alan önemli sorunlar hakkında bir sonuç raporu hazırlanmıştır.

Sonuç raporu 5 bölümden oluşmaktadır. **Birinci bölümde** müfredat yapısında ivedilikle değiştirilmesi gereken öneriler bulunmaktadır. **İkinci bölümde** Yaz Stajları'na yönelik öneriler yer almakta, **üçüncü bölümde** ise Dikey Geçiş Alanları ve Ders Muafiyetlerine yönelik sorunlara değinilmektedir. **Dördüncü bölümde yer alan** diğer sonuçlar kısmında bazı derslere ilişkin yapılması gereken değişikliklere yer verilmiştir. Son bölüm olan **beşinci bölümde** ise Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümünün İngilizce isim standardizasyonun sağlanması konusu üzerinde durulmuştur.

Sonuç olarak bu çalıştayın nihai çıktısı olan temel bir müfredat çerçevesi, ilk beş bölüm dikkate alınarak **EK A** da şematize edilmiştir. Bu çerçevenin ilgili bölüm başkanlıkları tarafından onanması ve hayata geçirilmesi, ileride Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünün Sağlık Bakanlığı, merkezileşmesi beklenen İtfaiye Teşkilatı ve AFAD bünyesinde istihdam edilmesi açısından önemlidir. Yine, AYAYDER tarafından bölüme özgü çekirdek yeterliliklerin oluşturulması çalışmaları yaklaşık iki yıl içerisinde Delphi tekniği kullanılarak tamamlanacaktır.

Bölüm I- İVEDİLİK GEREKTİREN DEĞİŞİKLİKLER

1.FARMAKOLOJİ

a. Farmakoloji dersi zorunlu olarak verilmelidir.

2. TİM LİDERLİĞİ DERSİ

a. Tim liderliği dersi zorunlu olmalı ve uygulamalı eğitimler ile desteklenmelidir.

3. ACİL YARDIM VE KURTARMA ÇALIŞMALARI I, II, III, IV, V ve VI

a. Acil Yardım ve Kurtarma Çalışmaları derslerinin adı, derslerde işlenen konular çerçevesinde yeniden ele alınmalıdır.

b. AYKÇ I Dersinin içeriği, ilk yardım, temel arama ve kurtarma konularını kapsayacak şekilde olmalı ve dersin adı “**Arama Kurtarma Becerileri I**” şeklinde değiştirilmelidir.

c. AYKÇ II Dersinin içeriği, ileri arama kurtarma bilgi, beceri ve tekniklerini içerecek şekilde yapılandırılmalıdır. Bu derste işlenen konular AYKÇ I (ya da önerildiği şekliyle Arama Kurtarma Becerileri I) dersinde işlenen konuları tamamlar nitelikte daha üst düzey bilgi içermeli ve dersin adı “**Arama-Kurtarma Becerileri II**” şeklinde değiştirilmelidir.

d. AYKÇ III dersinin içeriği hastane öncesi acil vakalara yaklaşım ve müdahaleyi kapsayacak şekilde yeniden tasarlanmalı ve dersin adı “**Travma ve Resusitasyon I**” şeklinde değiştirilmelidir.

e. AYKÇ IV dersinin içeriği AYKÇ III dersini tamamlar nitelikte olmalı ve dersin adı “**Travma ve Resusitasyon II**” şeklinde değiştirilmelidir.

f. AYKÇ V dersi “**Afet Tıbbı I**” olarak değiştirilerek buna uygun ders içerikleri yer almalıdır.

g. AYKÇ VI dersi “**Afet Tıbbı II**” dersi olarak değiştirilerek buna uygun ders içerikleri yer almalıdır.

4. İTFAİyecİLİK ve YANGIN GÜVENLİĞİNE GİRİŞ/ İTFAİYE ARAÇ MALZEME BİLGİSİ/ YANGIN GÜVENLİĞİ VE KİMYASI

a. İtfaiyecilik alanında, gerek deneyim açısından gerekse araç gereç ve ekipman açısından gelişmiş olan büyükşehir itfaiyeleri ile iletişime geçilip öğrencilerin gruplar halinde eğitimler alması sağlanmalıdır. (Yaz stajlarına staj yapılacak itfaiye teşkilatları için, Büyükşehir Belediye İtfaiyesi zorunluluğu getirilerek öğrencilerin teknik eğitim konusundaki bilgi ve becerileri daha fazla artırılabilir (Sınav aşamalarından geçirilip öğrenciler sertifikalandırılabilir)).

b. İtfaiyecilik konusundaki ders içeriklerinin literatür taranarak incelenmesi ve teknik bilgi açısından daha donanımlı hale getirilmesi gerekmektedir. Çünkü ilgi alanlarına göre mezunların

bir kısmı ilerde bu alanda çalışan personelin eğitilmesinde ve yetiştirilmesinde etkin rol alacaktır³.

c. İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliğine Giriş dersi ile Yangın Güvenliği ve Kimyası derslerinin içerik olarak benzerliklerinin ortadan kaldırılması, adı geçen dersler için içeriğin tekrardan oluşturulması gerekmektedir.

d. Bu derslere ,itfaiyecilik alanında uzman kişilerin, varsa üniversitelerden yoksa itfaiyecilik teşkilatlarından aktif olarak öğretim elemanı desteği sağlanmalıdır.

e. Öğrencilerden lisans mezuniyeti sonrasında belirli bir alanda derinlemesine uzmanlaşmasını bekleyemeyeceğimiz için lisans döneminde gerekli alt yapıyı ve beceriyi kavratılmak gerekmektedir. Sonrasında uzmanlaşmak istedikleri alanda lisansüstü eğitimlerine devamlılıkları kararlarına göre devam edebilir.

Görüş 1: Öğrencilerin stajlarında kullanılmak üzere beceri rehberi geliştirilmesi gerekmektedir. Bu rehber için ayrıca bir çalıştay yapılması faydalı olacaktır.

Görüş 2: Öğrenciler uygulamaya çıktıkları staj alanlarında kurumun sertifikalı vermiş olduğu diğer eğitimleri de tamamlayarak mesleki bilgi ve becerisini güçlendirmelidir.

Görüş 3: Stajlarda çıkılan alanların özellikleri bölüm başkanlıkları tarafından önceden belirlenmelidir. Örneğin Eğitim-Araştırma Hastaneleri, İl Merkezi 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları, Büyük Şehir Belediye İtfaiyeleri gibi

5. KBRN

a. KBRN dersi zorunlu olarak okutulmalıdır.

b.Ders içeriği KBRN ile ilgili genel bilgilerin yanı sıra KBRN vakalara müdahale tekniklerini de kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

6. KİMYA-BİYOKİMYA

a.Kimya ve Biyokimya dersleri birleştirilerek tek dönemde verilmelidir.

7. ANATOMİ

a.Dersin kredisi en az 5 AKTS olmalıdır (Teori+uygulama).

8. FİZYOLOJİ

a.Dersin kredisi en az 5 AKTS olmalıdır (Teori+uygulama).

Staj gerektiren tüm dersler için öğretim elemanlarının öğrenciyi değerlendirmek için kullanacağı bilgi ve beceri rehberi oluşturulmalıdır.

³ AYAY Mezunları üniversiteler de yer alan Sivil Savunma ve İtfaiyecilik ön lisans programlarında Öğretim Görevlisi, MEB'e bağlı okulların Sivil Savunma ve İtfaiye lise alanlarında öğretmen olabilmektedir.

9.MİKROBİYOLOJİ VE PARAZİTOLOJİ- HİSTOLOJİ

a.Mikrobiyoloji ve Parazitoloji Dersi ayrılmalıdır. Mikrobiyoloji zorunlu olarak devam etmeli parazitoloji isteyen bölümlerde seçmeli olmalıdır. Histoloji dersi Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünde zorunlu olarak okutulmamalıdır. Bu dersleri vermek isteyen bölümler seçmeli olarak açabilirler.

Bölüm II- YAZ STAJI UYGULAMALARI

1.Yaz stajları zorunlu olmalıdır.

2.Yaz stajı için tercih edilecek uygulama alanlarında minimum standartlar belirlenmeli ve bu standartları sağlayan birimlerde yapılan stajlar kabul edilmelidir. Örneğin İtfaiye stajı için büyükşehir belediyelerinin itfaiye teşkilatlarında staj yapma; Acil Sağlık stajları için il merkezlerinde veya il devlet hastanesi acil servisleri gibi kriterler getirilebilir.

3.Öğrencilerden Yaz stajları için vaka sayısını tamamlama şartı istenmelidir (örneğin her öğrenci en az 40 vaka doldurması gerekmektedir. Bu şart öğrencilerin daha fazla vaka çıkan staj yerlerini tercih etmesini sağlayacaktır).

4. 2. Sınıf: Sağlık (Acil Servisler veya 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları) (20 İş günü), 3. Sınıf İtfaiye stajı olmalıdır (20 iş günü).

Gereke: Yaz stajları Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümü gibi uygulama ağırlıklı bir programda gereklidir. Çünkü mevcut öğrenci sayıları, illerde bulunan hastane, 112 İstasyonları ve İtfaiyelerin kapasiteleri göz önüne alındığında dönem içerisinde öğrenciler yeterince vaka görememektedir. Yaz stajlarının bir diğer önemli noktası da öğrenciler gerek staj yaptıkları kurum çalışmaları gerekse AYAY bölümünün kurumlara tanıtılması ve mesleki olarak yer edinilmesi açısından önemli bir boyutu vardır.

Bölüm III-DİKEY GEÇİŞ ÖĞRENCİ KABÜLÜ VE DERS MUAFİYETLERİ - DGS

1. AYAY lisans eğitimine Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile sadece İlk Yardım ve Acil Bakım (PARAMEDİK) ve Sivil Savunma ve İtfaiyecilik ön lisans programlarından öğrenci alınması gerekmektedir. Eğer diğer ön lisans programlarından öğrenci alınmaya devam edilecekse yeterli bilgi ve becerinin kazanılması açısından sınıf intibaklarının birinci sınıftan yapılması önerilmektedir.
2. Alınacak öğrencilerde mesleki bilincin oluşması açısından intibak yapılacak sınıfın geldiği ön lisans programına göre belirlenmesi gerekir (Ders içerikleri ve oryantasyonu dikkate alınarak).
3. Ders muafiyetinde bölüm kurulunun karar verebilmesi için, gelen öğrencinin haftalık ders içeriğinin en az %70 uyumlu olması gerekir.
4. Bu bağlamda amaçlanan düşünce; gelen kişilerin mesleki niteliğinin ve bilincinin oluşmasını sağlamaktır.

Bölüm IV- DİĞER SONUÇLAR

1. TEMEL AFET BİLGİSİ DERSİ

- a. Temel Afet Bilgisi dersi zorunlu olmalıdır.
- b. Bu ders, yer almadığı üniversitelerin müfredatına da eklenmelidir.
- c. Ders kapsamında doğa ve insan kaynaklı afetler, oluşum mekanizmaları, etkileri gibi temel düzeyde bilgilere yer verilmelidir.

2. PSİKOLOJİ

- a. Psikoloji dersi ile acil durum psikolojisi ve eğitim psikolojisi dersleri birbirini tamamlar nitelikte yürütülmelidir.

3. MESLEK ETİĞİ

- a. Meslek etiği dersinde öğrencilerde kazandırılmak istenen beceriler ortaya konulmalı ve bu kapsam da eğitim verilmelidir.
- b. Öğrencilerin özellikle acil yardım, insani yardım, afete müdahale gibi konularda var olan uluslararası etik kodlarını öğrenmesi sağlanmalıdır.
- c. Bu kapsamda halihazırdaki Meslek Etiği dersleri, gözden geçirilmeli ve yukarıda belirtilen çerçevede yeniden düzenlenmelidir.

4. BEDEN EĞİTİMİ VE VÜCUT GELİŞTİRME DERSLERİ

- a. Beden Eğitimi ve Vücut Geliştirme dersleri I'den VI'ya kadar sıralı olarak ilerlemektedir. Bu derslerden beklenen temel amaç öğrencinin afet ve acil durumlarda gerekli fizik kondisyonuna sağlayabilmesi ve geliştirmesidir. Bu nedenle söz konusu dersin içeriği vücut geliştirmeyi esas alacak şekilde gözden geçirilmelidir.
- b. Beden Eğitimi ve Vücut Geliştirme dersinin adını sıralamak yerine daha spesifik isimler kullanılmalıdır. Örneğin, Vücut Geliştirme ve Yüzme gibi farklı branşlar, ders isimleri ve dersin içeriğine yansımalıdır.
- c. Bu dersler daha bütüncül yaklaşımlar ile ele alınmalı ve dört yıllık eğitim sonrasında, öğrencinin ulaşması gereken hedefler belirlenerek başarı ölçütleri bu çerçevede belirlenmelidir.

5. HASTALIKLAR BİLGİSİ VE ACİL HASTA BAKIMI

- a. Bu dersin adı “**Tıbbi Aciller ve Travma**” şeklinde değiştirilmelidir. Bu ders öğrencilere sağlık ile ilgili uygulama alanlarına çıkmadan önce verilmelidir. Teorik bilgi yüklemesi ve laboratuvar çalışması yapılmadan staj yerlerine gönderilmemelidir.
- b. Bazı bölümlerde Hastalıklar bilgisi dersi verilmeden Acil Hasta Bakımı dersi verildiği görülmüştür. Ders sıralaması daha akılcı bir halde düzenlenmelidir.

6. ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

- a. Araştırma Yöntemleri dersi zorunlu olarak verilmelidir.
- b. Bu ders kapsamında Afet Araştırmalarında kullanılabilen yöntemler öğretilmelidir.

7. AFETLERDE LOJİSTİK YÖNETİMİ DERSİ

- a. Lojistik yönetimi dersi, zorunlu olarak okutulmalı ve dersin adı “Afetlerde Lojistik Yönetimi” olarak değiştirilmelidir.

8. YÖNETİM BİLİMLERİ DERS İÇERİĞİ

- a. Yönetim bilimleri dersleri 1. Sınıftan başlayarak dört yıla yayılmış bir şekilde olmalıdır. Bu dersler temel kamu yönetimi bilgilerinden başlayarak giderek acil yardım ve afet yönetimi alanına derinlemesine bilgi verilmesi ve öğrencinin muhakeme gücünün geliştirilmesi amaçlanmalıdır.
- b. İçeriklerin incelenmesi ve benzer derslerin birleştirilmesi gerekir.
- c. Dönem önceliğine bağlı olarak derslerin yerlerinin değiştirilmesi gerekir.

9. AFET ve ACİL DURUM MEVZUATI

- a. Temel Afet Bilgisi ya da Kamu Yönetimi dersi ile birleştirilip verilebilir.
- b. Müfredata Afet Hukuku başlıklı ders eklenebilir. Uzman bulunması halinde!

10. ACİLYARDIM VE KURTARMA ÇALIŞMALARI DERSLERİ

- a. Sıralı dersler birbirinin ön koşulu olmalıdır, biri tamamlanmadan diğeri öğrenciler tarafından alınmamalıdır.
- b. Eğitim Öğretim programı müfredat değişikliği önerisinde bu kriterler açıkça belirtilmelidir (örneğin: Bir uzmanlık dersini alıp başarılı olmadan diğ. uzmanlık dersinin alınmaması gibi)
- c. Öneri: Ders içeriğinin incelenip bir sonraki Çalıştayda gündeme getirilmesi ve geliştirilmesi önerilerinin sağlanması.
- d. AYÇK dersleri Arama ve Kurtarma, Medikal Kurtarma, Afet Tıbbı, Acil Sağlık Hizmetleri gibi dersler içeriklerine uygun açık bir şekilde yansıtılmalıdır.

11. AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ I ve II DERSLERİ

- 1) Afet ve Acil Durum Yönetimi dersleri ihtiyaca yönelik derslere ayrılmalıdır.

12. AFET VE ACİL DURUM III VE IV DERSLERİ

- 1) Okutulan AADY derslerinden birinin adı Afet ve Acil Durum Planlaması, diğ. adıyla Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi olarak değiştirilebilir. Böylelikle öğrencilerin çeşitli

planlama tekniklerini öğrenmesi ile olaylara etkin müdahale etme teknikleri gelişecek ve insan kaynaklarını daha etkili ve verimli bir şekilde kullanacaklardır.

ÖNERİLER

- 1) Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Araştırma Teknikleri derslerinin donanımlı verilmesi,
- 2) Sivil Savunma dersi yerine ortak olarak Afetlerden Korunma ana başlıklı dersin konulması,
- 3) Gümüşhane ve Tekirdağ AYAY'ın seçmeli ders havuzunun incelenip Diğer AYAY seçmeli derslerinin desteklenmesi gerekir.
- 4) İş Sağlığı ve Güvenliği dersi seçmeli ders olarak verilebilir.
- 5) Seçmeli İngilizce derslerinin tüm dönemlerden kaldırılması ve bunun yerine İngilizce Hazırlık sınıfının oluşturulması gerekir.
- 6) Lojistik, haberleşme ve CBS derslerinin daha donanımlı verilmesi sağlanmalıdır.
- 7) Öğretim ve Uygulamaları dersinin içerik ve saat konusunda gerekli araştırmaların yapıp incelenip gerekirse Halk Eğitimi dersi ile birleştirilmesi, gelecek **Çalıştay** da tartışılmaya açık bırakılması kararlaştırılmıştır.

BÖLÜM V – ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ BÖLÜMÜNÜN İNGİLİZCE İSİM STANDARDİZASYONU

Çalıştay kapsamında ilgili konuşmacı tarafından yapılan sunumda, AYAY bölümünün çeşitli İngilizce isimler adıyla uluslararası alanda temsil edildiği görülmüştür. Örneğin, “(1) emergency and disaster management, ve (2) rescue and disaster management isimleri kullanılmaktadır. Aynı zamanda, uluslararası alanda AYAY bölümü ile birebir benzeşen bölümün yer almadığı anlaşılmıştır. İlk ismin (1) yurt dışında sosyal bilimler alanında kullanıldığı ve ikinci ismin (2) bir örneği bulunmamakla birlikte, bu ismin teknik bir işlemi içerdiği anlaşılmaktadır. Konu ile Türkiye’den AFAD, Birleşmiş Milletler ve özel STK’ların afet sözlükleri araştırıldığında AYAY bölümüne özel bir ismin oluşturulması gerektiği anlaşılmıştır. Çünkü, AYAY programı dört ayaklı sağlık, sosyal, eğitim ve mühendislik dallarını içerisinde eritebilen çok disiplinli teknik bir programdır. Bu nedenle AYAY programının İngilizce standart adının dört ayaklı disiplin çerçevesinde oluşturulabilmesi için, çeşitli afet sözlüklerin derinlemesine incelenmesi gerekmektedir. Programa İngilizce isim olarak *emergency aid and disaster management* ismi önerilebilir. *Emergency aid* paramedikal uygulamalar ve teknik kurtarmaya, *disaster managemet* ise afetin dört evresini kapsayan sosyal, eğitim ve mühendislik dallarına vurgu yapmaktadır. Yine de konuyla ilgili bir çalıştay düzenlenmesi ya da uzaktan bir çalışma yürütülmesi önerilmektedir.

Ekler A -

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Zorunlu Dersler Çerçeve Programı*

Bir Yıl İngilizce Hazırlık Eğitimi	
Dönem I	Dönem II
+ Arama ve Kurtarma Becerileri I + Anatomi + Mikrobiyoloji + Temel Afet Bilgisi + Psikoloji + Yönetim Organizasyon	+ Acil Servis Araçları Eğitimi + Arama ve Kurtarma Becerileri II + Biyokimya + Fizyoloji + Tıbbi Aciller ve Travma + Örgütsel Davranış
Dönem III	Dönem IV
+ Afet ve Acil Durum Yönetimi I + Acil Hasta Bakımı I + Epidemiyoloji + Farmakoloji + Kurtarma Araçları Eğitimi + Beden (Genel Jimnastik)	+ Afetlerde Salgın Hastalıklar + Afet ve Acil Durum Yönetimi II + Acil Hasta Bakımı II + KBRN + Tim Liderliği + Beden (Doğa Sporları)
20 iş günü yaz stajı: 112 Ambulans İstasyonları ya da Hastane Acil Servisleri	
Dönem V	Dönem VI
+ Afet ve Acil Durum Mevzuatı + Biyoistatistik + İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliğine Giriş + İtfaiye Araç ve Malzeme Bilgisi + Travma ve Resüsitasyon I + Beden Eğitimi (Vücut Geliştirme I)	+ Araştırma Yöntemleri + Temel Strüktür ve Yapı Bilgisi + Travma ve Resüsitasyon II + Yangın Güvenliği ve Kimyası + Yangına Müdahale Teknikleri + Beden Eğitimi (Vücut Geliştirme II)
20 iş günü yaz stajı: Büyükşehir Belediyeleri İtfaiye İstasyonları	
Dönem VII	Dönem VIII
+ Afetlerde Lojistik Yönetimi + Afet Tıbbı I + Afet ve Acil Durum Planlaması + Öğretim ve Uygulamaları + Beden Eğitimi (Yüzme I)	+ Afetlerden Korunma, Önleme Teknikleri ve Hareket Tarzı + Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi + Afet Tıbbı II + Halk Eğitimi + Beden Eğitimi (Yüzme II)

*YÖK zorunlu dersleri çerçeveye eklenmediği için ilgili bölümler tarafından eklenmelidir.

Not 1: Taslak Zorunlu Dersler planı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünün Zorunlu Dersleri üzerinden ders içeriklerini yansıtabilecek şekilde yeniden yapılandırılmıştır.

Not 2: Taslak Zorunlu Dersler planında seçmeli dersler yer almadığından her bölüm istediği seçmeli dersleri açabilir.

AYAYDER Kütüphane Katalođu

II. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Eğitim Çalıştayı, 2015.

1. Müfredat yapısında ivedilikle değiştirilmesi gereken öneriler.
2. Yaz Stajları'na yönelik öneriler.
3. Dikey Geçiş Alanları ve Ders Muafiyetleri.
4. Diğer sonuçlar.
5. Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümünün İngilizce isim standardizasyonu. Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği.

© Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği 2016

Tüm hakları saklıdır.

AYAYDER

Çanakkale – Türkiye

<http://www.adayder.com/>